ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

៣៚៙៣៚៙៣៚៙

ញត្តិរបស់ក្រុមសមាគម អង្គការសង្គមស៊ីវិល សហគមន៍មូលដ្ឋាន និងសហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិច

ជូនចំពោះ

ឯកឧត្តម **សាយ សំអាល់** រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងបរិស្ថាន

យើងខ្ញុំជាសមាគម អង្គការសង្គមស៊ីវិល សហគមន៍មូលដ្ឋាន សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិច និងប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរដែលស្រលាញ់ធនធានធម្មជាតិ មានការព្រួយបារម្ភយ៉ាងខ្លាំងចំពោះការរឹតត្បិត សិទ្ធិសេរីភាពរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ សហគមន៍មូលដ្ឋាន សមាគម អង្គការសង្គមស៊ីវិល និងការរកឃើញជាបន្តបន្ទាប់នូវបទល្មើសធនធានធម្មជាតិ ក៏ដូចជា ការកាប់រានទន្ទ្រានយកដីព្រៃនៅក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ក្នុងរយៈពេលបីឆ្នាំកន្លងមកនេះ។ រយៈពេលពីរទសវត្សរ៍ចុងក្រោយនេះ ស្ថានភាពគម្របព្រៃឈើនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា បានបន្តធ្លាក់ចុះយ៉ាងរហ័ស ពីចំនួន ៦១.១៥% នៅឆ្នាំ២០០២ មកត្រឹមតែ ៤៦.៨៦% គិតត្រឹមឆ្នាំ២០១៨។ ប្រទេសកម្ពុជា ធ្លាប់ខកខានមិនបានបំពេញតាមសូចនាករណ៍គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍កម្ពុជា ដែលមានគោលដៅរួម លុបបំបាត់នូវភាពក្រីក្ររបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ការធានានិរន្តរភាពបរិស្ថាន និងការថែរក្សាឱ្យបានគម្របព្រៃឈើ ៦០% នៅឆ្នាំ២០១៥។[1] និន្នាការបន្តការធ្លាប់ចុះនៃគម្របព្រៃឈើនេះ ជាសញ្ញាបង្ហាញពីការព្រួយបារម្ភចំពោះការខកខានម្តងទៀត ពីការមិនអាចអនុវត្តន៍បាននូវទិសដៅក្នុងការបង្កើតគម្របព្រៃឈើឡើងវិញឱ្យបាន ៦០% នៃផ្ទៃដីសរុបរបស់ប្រទេសកម្ពុជាត្រឹមឆ្នាំ ២០២៩។[2]

កាលពីថ្ងៃទី២៨ ខែមករា ឆ្នាំ២០២២ អង្គការលើកលែងទោសអន្តរជាតិ (Amnesty International) បានចេញរបាយការណ៍ថ្មីមួយមានចំណងជើងថា "ការកាប់ឈើខុសច្បាប់ធ្វើឱ្យអន្តរាយដល់សិទ្ធិ និងវប្បធម៌របស់ជនជាតិដើមភាគតិច" ។ របាយការណ៍នេះបានបង្ហាញថា នៅក្នុងឆ្នាំ២០២១ គម្របព្រៃឈើចំនួនប្រមាណ ៦,២៧១ហិកតា ត្រូវបានកាប់បំផ្លាញនៅក្នុងដែនជម្រកសត្វព្រៃចំនួនពីរ គឺដែនជម្រកសត្វព្រៃព្រៃឡង់ និងដែនជម្រកសត្វព្រៃព្រះរកា។[3] ខណៈដែលរបាយការណ៍ស្តីពី ការឃ្លាំមើលព្រៃឈើនៅកម្ពុជាមួយទៀត បានបង្ហាញថា គម្របព្រៃឈើនៅក្នុងដែនជម្រកសត្វព្រៃព្រៃឡង់ និងដែនជម្រកសត្វព្រៃព្រះរកា បានបាត់បង់នៅក្នុង

---

[1] រាជរដ្ឋាភិបាល, *គោលនយោបាយកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ*, (២០១០៖ ភ្នំពេញ), ៣។

[2] រាជរដ្ឋាភិបាល, *គោលនយោបាយកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ*, (២០១០៖ ភ្នំពេញ), ៣០។

[3] Amnesty International, *Cambodia: Illegal logging harming Indigenous peoples' rights and cultures – new research* (Published: January 28, 2022), Website: https://bit.ly/3tShanc (Viewed: March 20, 2022).

ឆ្នាំ២០២០ មានចំនួន ១០,០០០ហិកតា។[4] នោះជាទិន្នន័យថ្មីបំផុត ដែលបានរកឃើញបន្ទាប់ពីអង្គការគំនិតផ្ដួចផ្ដើមសកលប្រឆាំងឧក្រិដ្ឋកម្មឆ្លងដែន ដែលបានចុះផ្សាយកាលពីឆ្នាំ២០២១ ពីការបាត់បង់គម្របព្រៃឈើក្នុងទំហំ ៥៥៧.០០០ ហិកតា ដែលស្មើនឹងប្រមាណ ១១,៧% នៃតំបន់ការពារធម្មជាតិរបស់កម្ពុជាក្នុងចន្លោះឆ្នាំ ២០០១ និងឆ្នាំ ២០១៨។[5]

ស្របពេលដែលគម្របព្រៃឈើកម្ពុជា នៅតែបន្តរកឃើញពីការបាត់បង់ និងការលួចបំផ្លាញ យើងអង្កេតឃើញថា ការរឹតត្បិតសិទ្ធិសេរីភាព ចំពោះការចូលរួមក្នុងការការពារព្រៃឈើ ធនធានធម្មជាតិដោយស្ម័គ្រចិត្ត ដូចជា សកម្មភាពល្បាតព្រៃរបស់បណ្ដាញសហគមន៍ព្រៃឡង់ បណ្ដាញសហគមន៍ព្រៃព្រះរកា ក្រុមសកម្មជនព្រៃឈើ សមាគម និងអង្គការសង្គមស៊ីវិល។

ដោយមើលឃើញពីលំហាចូលរួមរបស់សហគមន៍មូលដ្ឋាន សកម្មជន សមាគម អង្គការសង្គមស៊ីវិលនៅតែបន្តរងការរឹតត្បិត ស្របពេលដែលគម្របព្រៃឈើនៅតែបន្តរកឃើញថា មានការបាត់បង់ជាបន្តបន្ទាប់គួរឱ្យព្រួយបារម្ភ ។ ដើម្បីថែរក្សា ការពារ និងសហការឱ្យមានតម្លាភាពក្នុងការចូលរួមថែរក្សា ការពារគម្របព្រៃឈើដែលនៅសេសសល់រួមគ្នាឈរលើស្មារតីអ្នកស្រឡាញ់ព្រៃឈើ និងការចូលរួមប្រកបដោយបរិយាប័ន្ន យើងខ្ញុំជាសហគមន៍មូលដ្ឋាន សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិច សមាគម អង្គការសង្គមស៊ីវិល និងប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរអ្នកស្រលាញ់ធនធានធម្មជាតិ ស្នើទៅរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងបរិស្ថានដូចខាងក្រោម៖

1. ស្នើឱ្យក្រសួងបរិស្ថានអនុវត្តន៍ការប្ដេជ្ញាចិត្តរបស់ខ្លួន ឱ្យបានខ្ជាប់ខ្ជួន ដូចមានចែងនៅក្នុងកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ សម្រាប់ដាក់ឱ្យអនុវត្តន៍ពីឆ្នាំ២០១០ ដល់ ២០២៩ និងការប្ដេជ្ញាចិត្តរបស់ក្រសួងក្នុងសន្និសីទក្របខ័ណ្ឌអង្គការសហប្រជាជាតិស្ដីពី ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុលើកទី២១ (COP21) ២០១៥ នៅទីក្រុងប៉ារីស ដែលសន្យាថែរក្សាគម្របព្រៃឈើឱ្យបាន ៦០ភាគរយ ត្រឹមឆ្នាំ២០៣០។
2. យកចិត្តទុកដាក់ទប់ស្កាត់បទល្មើសធនធានធម្មជាតិ ផ្ដន្ទាទោសដល់អ្នកទិញ-លក់ឈើខុសច្បាប់ព្រមទាំងស៊ើបអង្កេតរកអ្នកពាក់ព័ន្ធ និងអនុវត្តន៍ច្បាប់ឱ្យខានតែបានចំពោះការប្រព្រឹត្តអំពើពុករលួយគ្រប់ប្រភេទ ដែលបណ្ដាលឱ្យបាត់បង់ធនធានធម្មជាតិនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។
3. ត្រួតពិនិត្យតាមដានការអនុវត្តកិច្ចសន្យា និងអាជ្ញាប័ណ្ណរបស់ក្រុមហ៊ុនសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច ក្នុងនោះត្រូវបើកទូលាយឱ្យអ្នកសារព័ត៌មាន អ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវ សមាគម អង្គការសង្គមស៊ីវិល សហគមន៍មូលដ្ឋាន និងសាធារណជនចូលរួមតាមដាន និងអង្កេត ដើម្បីធានានូវតម្លាភាព ។
4. បើកទូលាយក្នុងការអនុវត្តសិទ្ធិ និងករណីកិច្ចនានាចំពោះសហគមន៍មូលដ្ឋាន សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិច សាធារណជន សមាគម អង្គការសង្គមស៊ីវិល ស្របតាមច្បាប់ស្ដីពីតំបន់

[4] VOD, Prey Lang, *Prey Preah Roka Monitors Suppressed While Tree Cover Vanishes: Report*, (Published: Thu Jan 27, 2022 11:33 am), Website: https://bit.ly/3qCmD0x (Viewed: March 20, 2022).
[5] គេហទំព័រសំឡេងសហរដ្ឋអាមេរិកផ្សាយជាខេមរភាសា, *អង្គការ Amnesty International៖ ព្រៃឡង់ស្ថិតក្នុងហានិភ័យធ្ងន់ធ្ងរ ខណៈមិនមានវត្តមានអ្នកល្បាតព្រៃសហគមន៍*, ២៥ កុម្ភៈ ២០២១ ,Website: https://bit.ly/3D8Ly0Z។(ទស្សនា ៣០ មិថុនា ២០២១)

ការពារធម្មជាតិ ក្នុងមាត្រា២១ មាត្រា២២ មាត្រា២៩ និងមាត្រា៣៥ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

ទំនាក់ទំនង និងព័ត៌មាន៖

លោក ហេង គីមហុង ប្រធានផ្នែកកម្មវិធីស្រាវជ្រាវ និងតស៊ូមតិនៃសមាគមបណ្តាញយុវជនកម្ពុជា
0967 888 368

លោក ហឿន សុភាព អ្នកសម្របសម្រួលបណ្តាញសហគមន៍ព្រៃឡង់ខេត្តកំពង់ធំ
0966 328 573

ញត្តិនេះគាំទ្រដោយ៖

1)	សមាគមបណ្តាញយុវជនកម្ពុជា	CYN
2)	មជ្ឈមណ្ឌលសិទ្ធិមនុស្សកម្ពុជា	CCHR
3)	បណ្តាញសហគមន៍ព្រៃឡង់	PLCN
4)	អង្គការស្ពានសន្តិភាព	PBO
5)	អង្គការពន្លកខ្មែរ	PKH
6)	អង្គការជនជាតិដើមភាគតិចកម្ពុជា	CIPO
7)	អង្គការកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍ធនធានយុវជន	YRDP
8)	អង្គការសម្ព័ន្ធការពារសិទ្ធិមនុស្សកម្ពុជា	CHRACK
9)	មជ្ឈមណ្ឌលប្រជាពលរដ្ឋដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍ និងសន្តិភាព	PDP-Center
10)	សម្ព័ន្ធដើម្បីសុចរិតភាព និង គណនេយ្យភាពសង្គម	CISA
11)	សមាគមសម្ពន្ធនិស្សិតបញ្ញវន្តខ្មែរ	KSILA
12)	បណ្តាញព្រៃព្រះរកា	ខេត្តព្រះវិហារ
13)	សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចកួយភូមិប្រមេរ	ខេត្តព្រះវិហារ
14)	អង្គការអនុផលព្រៃឈើ	ខេត្តព្រះវិហារ
15)	សហគមន៍ព្រៃឈើសាមគ្គី	ខេត្តស្ទឹងត្រែង
16)	សហគមន៍ព្រៃឈើវាលកន្សែង	ខេត្តក្រចេះ
17)	សហគមន៍ព្រៃឈើក្បាលខ្លា	ខេត្តកំពង់ធំ
18)	សហគមន៍នេសាទបឹងធំ	ខេត្តកំពង់ធំ
19)	សហគមន៍ព្រៃឈើភ្នំបាក់	ខេត្តក្រចេះ
20)	ក្លឹបមិត្តអ្នកអានសៀវភៅ	រាជធានីភ្នំពេញ
21)	សហគមន៍ភូមិប្រលាន	ខេត្តកោះកុង
22)	សហគមន៍តានួន	ខេត្តកោះកុង